

TRZIN Žcerkev sv. Florijana.

Kraj je bil obljuden že v rimski dobi, kar pričajo izkopanine na rimski cesti Ljubljana - Celje. Ime Trzinse ~~xxrimskixstoki~~ prvič imenuje v listini z dne l. avg. 1301, ko je dobil Nemški viteški red v last neko posestvo v Trzinu. [Valvazor piše l. 1689, da so se Trzinci bavili z izdelovanjem ribiških mrež in ribiškega orodja, ter postelj. L. 1862 je zgorel tu znani rokovnjač Franc Sicherl " Dimež".]

O prvi trzinski cerkvi nimamo poročil. V zvoniku pa se je ohranil stari kip sv. Henrika iz okrog l. 1350. Ta kip je verjetno stal v stari cerkvi, saj se ta svetnik še danes časti na vel. oltarju. Korej je morala cerkev stati že pred l. 1350. V listinah se prvič omenja l. 1526, ko je dala za vojsko zoper Turke dva keliha. [Valvazor jo imenuje le med mengeškimi podružnicami in jo nič ne opiše.]

Prva ~~trziška~~ ^{trziška} c. je bila zgodnjegotska stavba, od katere se je ohranilo nekaj vidov in sicer sedanji prezbiterij in zvonik. od opreme pa kipec sv. Henrika. Kipec je izklesan iz peščenca in stoji v notranjosti zvonika, v eni izmed zazidanih prvotnih lin. Visok je 65 cm. Obraz je prijazen, okroglast in narahlo porasel. Na glavi ima vojvodski klobuk, združen s krono. Oblečen je kot srednjeveški vojščak v tesno se prilagajoče hlače in suknjo, ki je do pasu zapeta, nato pa odprta v lahkih gubah sega do kolen. Čez rame ima kilašč do tal. Drži ga z rokami. Na prsih je

TRZIN - cerkev sv. Florijana.

plašč spet, pas pa je okrašen s kamni.

Stara c. se je morala umakniti sedanji pred l. 1730. Ohranila se nam je v ~~popisu~~ ^{prepisu} listina z dne 25.8. da je tedaj oltar sv. Lenarta posvetil stiš=ki opat Aleksander pl. Engelhaus. Takrat so torej c. prezidali, kar je storil mengeški prošt Jožef Anton Šiferštajn. Spremenili so lego cerkve. Tako je prišel zvonik za veliki oltar. Na levi strani so prizidali kapelico Frančiška Ksav.

Oprava druge cerkve se je v glavnem ohranila. To so 3 oltarji in prižnica. V vel. oltarju stojijo kipi: sv. Florijana, Jakoba, Henrika, Roka, Boštjana. Na vrhu je M. kronanje med angeli in klečeča sv. Stefan in to vrenc. Antependij je na les naslikana podoba sv. Florijana, ki gasi cerkev, kakršna je bila takoj po pozidavi. Str. oltarja sta istega dela kot glavni. V levem je slika neznanega mojstra in kaže sv. Lenarta, s kipi Lovrenca in Štefana, pred oltarno mizo pa Lenart v ječi. Nasprotni oltar ima sliko istega mojstra - sv. Urban, kakor tudi pred oltarno mizo. Kipa sta sv. Urban in Volbenk. V kapeli je novejši oltar s staro sliko umirajočega Frančiška in kipi Frančiška, Ane in Joahima. [V zidu sta kipa Florijana in Urbana iz 17. stol. Tu stoji tudi Tončičev kip Brezmadežne. Prižnica je lična. Križev pot je prenešen iz Mengša. V zakristiji je lepa baročna omara.

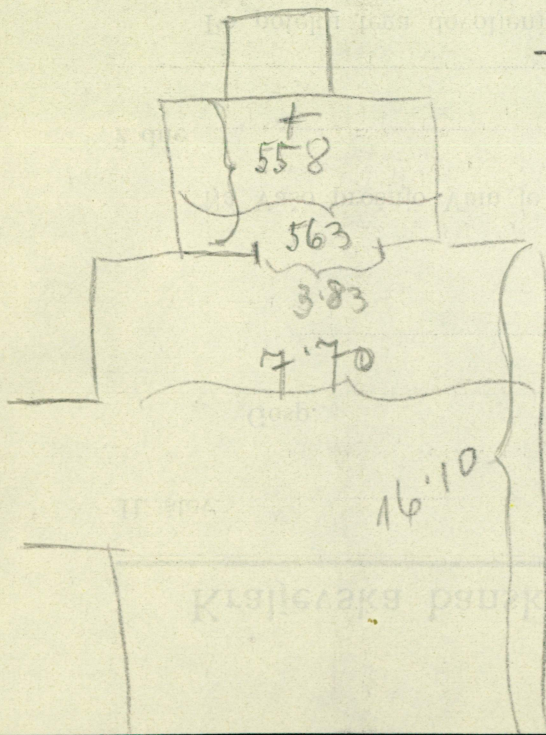
TRZIN - cerkev sv. Florijana.

V l. 1899 do 1900 je bila c. podaljšana za sedanji kor. Arhitekt Rupnik je napravil novo pročelje s slepimi stolpiči. Sedaj meri c. ladja v dolžino 16.10 m v širino 7.70m, prezbitერიj pa 5.63 do 5.58 m. Cerkev je križno, svodena. L. 1908 je dobila nove orgle.

Slike: Notranjščina trzinske cerkve.

J. Veider, Pod Grintavci I., št. 22, 18.10.1940.

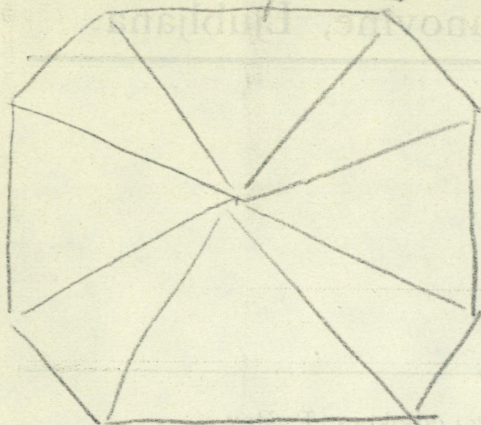
" Trzin ", str. 2.

V zvoniku 3 železni zvonovi K.I.D.

MCMXX. Zvonik je za sedanje zvonove line povišan. Oklep spodnjih lin pusti sev.

in jugo zazidane. V nekdanji juž. odprtini je zazidan kamenit peščenast kip, katerega glava je odbita a se v ometu pozna, da je še bila in da je imela neke vrste vojaški klobuk na glavi, ki je 65 cm vračunavši odtisek glave, obdelan reliefno. Predstavljaja svetnika - vojščaka, stoječ, oblečen v prilagoječeski hlače in jožič do pasu tesno prilagoječ od pasu doli

pa spredaj preklan in lahko pada do nekoli-
ko nad kolena. Dolg plašč mu visi na rame-
nih z rokav^{voma}, ki sta odbiti^{xxxxga} ~~xxx~~ razprostira.

Rob. mu ~~vizi~~ sega nad spodnjo nogo in se
prijetno guba med obema nogama na tleh.

Jopič na prsih spet in ima porto. Pas obdan
od dveh vrst kamnov. Na pasu ostanki svetlo
zelenih barv. Na plašču in suknji še pre-

cej ohranjene rdeče, na nogah pa sledovi rdeče in svetlo zelene. Nekako sr.
14. stol. posebno po obleki sodeč.

⁴ritličje zvonika je bilo nekda j na 3 strani odprto. Tudi proti prez-
biteriju. Križnati svod je rahlo šilast. Streha je korenasta in pokrita
s skalco. Na cerkvi je opečna streha. ⁴rezbiterij in kapela imata kamnit
podzidek in lizene na oglih. Zvonik gotovo starejši od sedanje cerkve. Stav-
ba, ki je orijentirana proti zap., prvotno je bila gotovo proti vzh. in
stolp vhodne lope. Zakristija ima podzidek in ima na portalu letnico 1846.
⁴adja moderno romansko fasad rana z rizaliti in gotskimi visečimi loki pod
streho. Vsokoz kamenit podstavek, vidi pa se da je iz druge dobe kot kapel
in prezbiterij. Veliko, podolgovato polkrožno zakoničeno okno. ~~xxxxxxxxxxxx~~
Okrašeno na

⁴asada okrašena na oglih z dvema ~~xxxxxxx~~ slepima stolpičema. - psevdoroman-
ko. Portal okrašen z nekoliko ven pomaknjenim lokom na dveh kamnitih stebri

vse iz novejšee dobe. Kapela ima lepo baročno arhitekturo in še en str. portal iz apnenca, troje pokrožnih oken šip. Notranjščina rumenkastu ton šamoten tlak, nove klopi. Na traverzah z moderno skromno orgeljsko omaro.

Trije križni svodi med polkrožnimi pasnimi loki. Reziterij kvadrat ogli porezani in tori postavljeni plitvi slopi, ki nosijo široke pasove, ki se križajo v križnem okviru, vmes pa viseče kape (štukirane). Ton notranj-ščine rumenkast.

V zakristiji baro na omara z belim kovanim okviru in v zgornjem delu zvezdasti vložki.

Vel. oltar archit. ~~ankar~~ stebrov in pilastrov. V Atiki nova iz sr. ali 2 pol. 19. stol. Spodnji del star. Razmeroma flot rezani kipi. V atiki kronanje Marije na oblakih z angeljčki, klečeča sv. Jtefan in sv. Lovrenc neokusno polihromirana. Kip sv. Florijana, sv. Jakoba, sv. mučenca v vojaški opremi - Henrik z vojvodsko krono, sv. Boštjan, ki je bil prej nag in je oblečen v obleko iz polimanega platna in sv. Rok. Glavni sv. Florijan, vsi iz nekoliko pred sredo 18. stol. Tabernakelj preprosto novejšee delo z baldahimom (les).

Prvotni na desko slikan antependij iz 1 pol. 18. stol. Ob straneh niši s cvetmi v vazah v sredi perspekt. pogled v baročno dovrano, v ospredju stoji sv. Florijan z zastavo v vojaški obleki in gasi model majhne cerkve,

ki je trzinska cerkev v baročni dobi. Zvonik na sedanjem mestu, vhod kot sedaj na vseh strani. Kamniti ogli fasade in veliko polkrožno okno v trikotnem slemenu.

Obhajilna miza iz kamen posnemajoče mase iz novejšee dobe.

Arizev pot s prav lepimi okviri, konec 18. stol. pl.o., neznane roke, zanimiv, deloma preslikan.

Ariznica baročno delo z vitkimi stebri in rozetami v poljih.

Stara altarja ob slavaloku pendants. Tevi volutna arhit. z atiko z imenom Marije in 2 vazama. Kipa sv. Volbenk in sv. Urh. Slika pl.o. stoječa pred arhit, zgoraj oblaki z angelji, na tleh na desni sedi angeljček in se igra z grozdejm. Pradat papež z ornatom sv. Urh. Značilno posebno v obrazu, dobro delo sr.18. stol., nepoznan mojster. Antependij slika na les. Ob straneh viseče vaze s sadjem in cvetlicami. Sredi v krogu dopasen sv. Urhan iste roke kot desni. Rokoko grabljice. Desni oltar pendant. Kip sv. Lovrenca in sv. Stefana. Ime Jezus. Slika sv. Lenarda. Po angeljčku nekoliko soroden Potočniku, ista roka kot pa ona na antependiju. Na d visečimi šopki sv. Lenard - opat do pasu v ječi.

Kapela - kvadraten tloris, porezani ogli v vsakem v steno vdolana 2 stebra in nad močno venstoječim vencem kupola iz 8 listov. V nišah ob vhodu kip sv. Florijana iz 1. pol. 17. stol, močno črviv in poškodovan.

Muzej!

Sv.Urban stoječ v ornatu iz 2.pol. 17. stol., sv. zač. 18.Vse novo in nepri-
merno polihromirano, posebno oltarji Plava stena kapele rumenosivkasto.
Oltar, steber in atika, 2.pol. 19. stol. V atiki stoječa na oblakih Madna
z detetom (Bradaška?), kipa sv. Joahima in Ane, nova. Prav tako kip sv.
Frančiška Ksav.

Slika pl.o. sv. Frančišek Ksav. umirajoč pod šotorom ob morju, ob
njem angelj. Zgoraj dva druga in eden, ki mu prinaša palmo mučeništva.
Delo iste roke, kot oni dve v str. oltarjih, precej dobro.

Ob vhodu v kapelo pod lokom kip Lirske Marije, r. Ks. Tončič, Ka-
mnik, 24 / 3. 1908 (signatura) iz mase.

Lina v kateri je zazidan Henrik, je bila dvojna z dvojnimi polkrožnim
završkom in stebrom v sredi.

Arhiv: Inventar iz l. 1912. Cerkev podaljšana in popravljena 1899
in 1900, podaljšana kolikor znaša kor.

Stele, XXXIX, 2.6.1927, str.54'- 62.

Kronika v župnišču v ž.c. v Mengšu.

14. okt.1900 blagoslovljena c.v Trzinu. Po načrta ing. Rupnika podlajšana
c. proti vratom l. 1899 in 1900. Bhajilna miza iz cementa(Prašnikar, Ka-
mnik) Zvonovi : 1875-1910kg, vzet,1875-515 kg, vzet,1875 -292kg(ubit 1920)

Stele, XL, 27.10.1926, str.44'-47'.

Cerkev je potres zelo poškodoval, sedaj je bila nanovo pozidana. Načrt popravila je odobrilo Društvo za kršč. um., zidarska dela je izvršil Ivan Gregorec iz Mengša, slikanje oltarjev in prižnice pa F.Tončič iz Kamnika

Zg.Danica, l.1900, str. 344.

Cerkev omenja zapis iz l.1526.

A.Keblar:Kranjske cerkvene dragocenosti l.1526., IMK V.,1895, str147.

List na iz leta 1789. omenja cerkev v seznamu cerkva, ki bi jih bilo treba ~~na~~ opustiti ali na novo odpreti:Sv.Florijan v Trzinu.

V.Steska:Usoda cerkva na Kranjskem v jožefinski dobi, Carniola II.,1912.,
str. 149.